

Predsjednica Vlade Jadranka Kosor i predsjednik Sabora Luka Bebić najavili novu strategiju prema Hrvatima izvan domovine

Tekst: Biserka Lukan

„Najavila bih i izradu svojevrsne strategije o odnosu RH prema Hrvatima diljem svijeta, Hrvatima koji žive, nažalost, iz mnogih razloga političkih, gospodarskih u prošlim vremenima, razasuti po cijelome svijetu. Mislim da je takva jedna strategija nužna, mislim da će odlučna podloga za izradu te strategije biti upravo ovaj vaš današnji skup. Predlažem da zaključke, prijedloge, sve što će se na bilo koji način primijetiti u raspravi dostavite u Vladu. Mi ćemo to detaljno razmotriti i pozivamo vas da svi zajedno svojim priložima sudjelujete kod izrade takve jedne strategije“, kazala je predsjednica Vlade RH Jadranka Kosor na 16. sjednici Odbora za Hrvate izvan RH, okruglom stolu na temu „Hrvati izvan Republike Hrvatske- suradnja i obaveza.“ održanom u dvorani Ivana Mažuranića Hrvatskoga sabora u srijedu, 8. srpnja. U nazočnosti i predsjednika Hrvatskoga sabora Luke Bebića sjednicom je predsjedao predsjednik Odbora za Hrvate izvan RH mr. sc. Ivan Bagarić, a pored saborskih zastupnika stalnih i vanjskih članova Odbora, okupila je i mnoge dužnosnike državnih tijela, udruga RH nadležnih za pitanja Hrvata izvan domovine. Iz MVPEI RH bili su tu državni tajnik Davor Božinović i načelnik Službe za Hrvate izvan RH Petar Barišić, ravnateljica HMI Danira Bilić, ravnatelj Instituta „Ivo Pilar“ dr. Vlado Šakić, ravnatelj Instituta za povijest dr. Jure Krišto, tajnik i glasnogovornik HSK Jure Strika i fra Šimun Šito Ćorić, ugledni promicatelj hrvatskih interesa u SAD, New Yorku Nenad Bach. Posebice srdačno pozdravljeni na skupu, okruglom stolu su bili predsjednik Caritasa BK BiH kardinal Vinko Puljić i banjalučki biskup Franjo Komarica te ravnatelj hrvatskog Caritasa vlč. Ivan Milovčić.

Predsjednica Vlade RH Jadranka Kosor naglasila je i kako je to prvi njezin nastup kao predsjednice Vlade, naravno ne računajući razgovore s novinarima, te nastavila: - jer sam željela vrlo jasno reći da će hrvatska Vlada u ovom novom sastavu kad se govori o potpori Hrvatima u BiH, ali i u cijelom svijetu, ići u skladu s našom ustavnom obvezom. Ta ustavna obveza je dakako temelj, jer želim na to podsjetiti, budući da sam imala prigodu i čast koja se ukazuje rijetkima i u onim teškim vremenima rata i u Hrvatskoj i u BiH svjedočiti o snazi hrvatskog naroda i o snazi hrvatskoga zajedništva. Na to moramo neprekidno podsjećati, ali i ne zaboraviti da bez potpore Hrvata iz svijeta i potpore Hrvata iz BiH mi vjerojatno ne bismo uspjeli u onom velikom, najvećem povijesnom projektu stvaranja hrvatske države i očuvanju hrvatske države. Ta potpora u obrani, ali i potpora u svakom drugom smislu je bila od neprocjenjive vrijednosti i na to treba neprekidno ukazivati i podsjećati.

Spomenula je još kako se hrvatskoj Vladi otvoreno katkada predbacivalo na ovoj ili onoj vrsti potpore u određenim projektima za Hrvate izvan RH, pogotovo onima u susjednoj, prijateljskoj državi BiH te dodala:- Međutim, to je samo mali dio onoga što je naša ustavna obveza, ali i vraćanje onoga duga kojega imamo prema njima zbog doprinosa, zbog potpore tijekom stvaranja hrvatske države i obrane RH.

Osvrnula se na kraju i na program financijske pomoći Hrvatima u BiH koji će njezina Vlada nastaviti i dalje. Obećala je da će se rado odazivati svim sličnim skupovima i uvijek, ako bude prilike, rado doći tamo gdje žive naši ljudi.- Hrvati imaju poseban odnos prema svojoj domovini, vjerojatno zato što je Hrvatska prešla težak put do svoje samostalnosti, što su mnogi životi ugrađeni u tu samostalnost i zbog toga što je slobodna, europska, samostalna demokratska Hrvatska bila san generacija i generacija, ne samo nas u Hrvatskoj, nego i Hrvata diljem svijeta. Taj san se ostvario, a naša je zajednička zadaća čuvati Hrvatsku, ali i čuvati svakog Hrvata ma gdje bio, gdje god živio u toj neprekidnoj i živoj vezi s matičnom

domovinom, posebno ističem Hrvate u BiH, u želji da BiH, ostane, da opstane, i da jednoga dana uz potporu Hrvatske uđe u EU- zaključila je predsjednica Vlade RH Jadranka Kosor. Predsjednik Hrvatskoga sabora Luka Bebić pak je istaknuo : - Ovaj okrugli stol pokazuje brigu i nastojanje da što bolje razumijemo i shvatimo probleme i pitanja koja su od interesa za Hrvate koji žive izvan domovine. Ja se nadam da će ovakvi i slični razgovori uroditi plodom, da će se bolje razumjeti sve ono što tišti, što zanima, što je od interesa Hrvata izvan domovine. Hrvatski Ustav Čl. 10. određuje kao najviši pravni dokument što RH kao matična država svih Hrvata treba činiti i poduzimati, shvaćati i rješavati pitanja Hrvata izvan domovine. Isto tako bih htio reći da Hrvati diljem svijeta, a ima ih gotovo svugdje, moraju znati i prepoznati brigu hrvatske države o njihovim životima, o njihovim problemima, o njihovoj želji i potrebi da imaju odgovarajuću komunikaciju s matičnom zemljom. Mi ne smijemo nikad to zaboraviti, jer je u našu sadašnjost, našu državnost, sve ono što čini jednu suverenu zemlju utkana i borba proizišla iz onog mnogo puta ponovljenog jedinstva domovinske i iseljene Hrvatske. Pomirba i jedinstvo domovinske i iseljene Hrvatske su temeljna dva stupa na kojima je građena naša nezavisnost, naša sloboda, naša država i na ta dva temeljna stupa počiva suvremena Hrvatska, što se nikad se ne smije zaboraviti. Zato se nadam da će ovaj vaš okrugli stol, detaljnije, dublje i svestranije progovoriti o problemima koje ima iseljena Hrvatska.

U svom izlaganju osvrnuo se opširnije i na prava koje imaju i samo jednim dijelom ostvaruju Hrvati u BiH., Srbiji, a govorio je i o razini prava koju su dostigli Hrvati kao nacionalna manjina u drugim zemljama Mađarskoj, Crnoj Gori, Slovačkoj, Austriji i Rumunjskoj i pojasnio: -Niti smo se, niti ćemo se miješati u unutarnje stvari BiH, ali smo dužni prema 10. Čl. Ustava i kao potpisnici Daytonskog sporazuma brinuti se da Hrvati ostvare prava, ni veća ni manja od ostala dva naroda u BiH, Bošnjaka i Srba. Zadaća nam je da te probleme čujemo, shvatimo, prihvatimo kao temelj za naše djelovanje nas kao države. I zbog toga što se Hrvati

u BiH, BiH nalazi pred ustavnim promjenama, pred oblikovanjem i rješavanjem na najvišoj razini. Prije nekoliko dana smo čuli na jednom velikom skupu da nema BiH bez ravnopravnosti sva tri naroda, to znači i bez ravnopravnosti hrvatskoga naroda, jednakopravnosti, suverenosti i konstitutivnosti svih onih sastavnica što čine te tri ključne riječi.-

Inače nakon iscrpnih izlaganja i rasprave u koji su zapaženo među inima sudjelovali kardinal Vinko Puljić koji je rekao da je opstanak Hrvata u BiH geopolitički i biološki interes RH te kako je prevažno da se Hrvati diljem svijeta u RH osjećaju doma, biskup Franjo Komarica upozorivši na prava Hrvata u Banja Luci i Posavini, nužan njihov povratak na te prostore. Na karaju, moglo bi se reći, ovog povijesnog okruglog stola doneseni su zaključci kojima se izričito potiču nastojanja, zauzimanje za jačanje prava izvandomovinske Hrvatske na svim razinama i u svim vidovima.